

Regulák, *consuetudók*, statútumok

Templomos regula

- „Első”/Latin regula: 1129 troyes-i zsinat; 72/77 fejezet
- szövegpárhuzamok a bencés regulával
- közvetlen hatás: Clairvaux-i Szt. Bernát – ciszterci minták
 - liturgikus tevékenységről: 1–2., 60. fejezet
 - étkezés szabályozása: 8–16., 65. fejezet
 - öltözködési előírások: 20–29., 69–70. fejezet
 - betegek (*infirmi*) gondozása: 52–53. fejezet (*infirmarium – hospitale*)
 - büntetések: 67–68. fejezet
 - a rendbe való belépésről: 55., 58., 61–62. fejezet (*oblatio*)
 - a rendi fegyelemről: 33–35. fejezet
- „nagy”/francia regula: 1160–1268 között alakult ki (686 cikkely) [*consuetudines, iudicia*] [Upton-Ward]; katalán szabályzat
- *consuetudo*: egy területi/adminisztratív egységnek a Regulán kívüli szabályait foglalja össze

Johannita regula

- johannita regula: 1120 és 1153 között keletkezett; 19 fejezet, amely *collatio* (15+4) eredménye
- párhuzamok, szó szerinti átvételek az Szt. Ágoston-féle regulából
 - általános rendelkezések: 1–2. fejezet; oltárszolgálat: 3. fejezet; alamizsnagyűjtés: 4–7. fejezet; öltözködés-táplálkozás: 8. fejezet; büntetések: 9–13., 16–18. fejezet; az elhunyt testvérekért tartandó szolgálat: 14. fejezet; a kereszt viseléséről: 19. fejezet

Rendi szabálygyűjtemény forrásai:

1. a generális káptalan rendelkezései: statútumok (pl. 1176, 1177, 1181, 1206)
2. *esgarts* (*precedensek*)
3. *usances* (*consuetudo*)
4. pápai rendelkezések, privilégiumok

Rendi büntetések:

1. a konventben letöltendő: *septaine*, *quarantaine*
2. a rendből történő kizárás: feltételes

A Német Lovagrend szabályzatai

- A korai időszakban a templomosok és a johanniták reguláit követték
- A rend statútumai 1244–1249 között keletkeztek

Statútumok:

1. Szabályzatok: a belső élet szabályai
 - 37 cikkely: átvételek/párhuzamok a templomos és johannita regulából/val
 - ispotályokról: 4–6. fejezet; alamizsnagyűjtésről: 7–8. fejezet; rendi liturgia: 9–10. fejezet; öltözködés, étkezés: 11–13., 16. fejezet; a beteg rendtagokról: 24–25. fejezet; a rendbe való belépésről: 29–30. fejezet (*oblatio*)
 2. Törvények: a szabályzatok magyarázata, kommentárja
 3. Szokások: belső igazgatás, hierarchia, tisztviselők jogosítánya
- *militēs, servientes/sarientes, ministrantes, confratres, familiares, novicii*

A Szt. Sír kanonokrend *consuetudója*

- a reguláris kanonokok Szt. Ágoston reguláját követték
- a szlavón, magyar, lengyel, cseh és morva területek *consuetudója* 1299-ben
- 23 fejezetből áll, s ebből 10 mutat rokonságot az ágostonos regulával
 1. a rendi és közösségi élet, fegyelmi kérdések
 2. a szegénységről és bűnről
 3. lelki élet és liturgia
 4. gazdasági jellegű szabályok